

Simonffy Szilvia

Villa Negra

A Villa Negra megnyitotta ajtaját, a helyszín nem Itália. Földrajzi megközelítés szerint Nyugat-Dunántúl és Zala mente, borvidékeink szerint Balaton-melléke, közigazgatásilag Zala megye, érzelmi szempontból pedig a születésem helye. Mindegy, hogy ki hogyan és honnan közelít, lényeg, hogy elég távol van a fővárostól, annak zajától a csáfordi Alsóhegy, melynek ölelésében festők és szobrászok, szobrászok és festők maroknyi csapata a természet végtelen inspirációját kihasználva veszi birtokba nyaranta a pergő vakolatú épületet, amely pár hétre az alkotómunka, a társasági élet és szellemi érintkezés központjává válik, élettel telítődik. Képek és szobrok, szobrok és képek készülnek színből, fényből, formából.

A művészház, vagy ahogy a helybeliek hívják Villa Negra, Zalaszentgrót határában a zalai domb-ság északi részén áll. Az épület a szentgróti önkormányzat tulajdona, ám használója és működtetője – az önkormányzattal kötött szerződés értelmében tizenkét évig – a ház ragadványnevét felvevő Villa Negra Művészeti Közhasznú Egyesület. A művész-közösség létrejöttéről Miksa Bálint festő és alapító tag így fogalmaz: a művésztelep „létrehozói olyan önálló utakat járó, elmélyült, a trendektől és anyagi függési rendszerektől mentes szobrászok és festők,

akik eredeti szívbeli motivációikkal voltak bátrak ott szembenézni, a tabula rasa és egyben a tiszta forrásból merítő újjáépülés lehetőségét kutatták, egyfajta megtisztulást kerestek és találtak. Kimentek művészetük valódi matériájába: a térbe és a fénybe, ahol ténylegesen közel kerültek az életet mozgó valódi energiákhoz. Elég időt adtak maguknak, hogy beszélgessenek, gondolkodjanak, kísérletezzenek, reflektáljanak egymásra és önmagukra és egymást erősítve is rengeteget dolgozzanak. Azon melegében megmutatták, hogy mit értek el és jóra való emberekkel, kinyíló érdeklődéssel találkoztak“. Az eredetileg szobrásztelepnek indult, jelenleg képzőművészeti szimpóziumként működő egyesület hosszú távon kíván kulturális, közösség-szervező tevékenységet folytatni, a jövőben a társ-művészeteknek is helyet szeretne adni. Az idén már művésztelepet szerveztek a környéken lakó gyerekeknek, hiszen az alkotás, a kísérletezés és a szórakoztatás mellett a vizuális nevelést is fontosnak tekintik. Az általuk képviselt szellemi értékeket nyilvánosság elé táró, a kortárs képzőművészet sokszínűségét bemutató műhelyben minden az aktualitás, a rendszeresség és a nyitottság jegyében zajlik. Az egyesület tagjai a Budapesti Képzőművészeti Egyetem elvégzését követően ott, vagy Pécsen szereztek doktori fokozatot (Doctor of Liberal Arts), számos egyéni, illetve csoportos kiállítás résztvevői, és szerte az országban állnak köztéri műveik, az absztrakt plasztikától a portrén és figurán át a lovas szoborig.

Enteriőr a Kiskastély Galériában rendezett kiállításról, előtérben Lelkes Márk: A nagy utazás című plasztikájával (Zalaszentgrót, 2005. június 25.)

A zalaszentgróti középkori vár romjaira épült barokk Kiskastély intim hangulatú boltíves termei remek helyszínt nyújtanak a résztvevők által bírált és válogatott alkotásoknak. A szimpózium idei, immár negyedik záró kiállításán, az intenzív alkotói energiát, megtestesítő munkákat látva megállapítható, hogy a művésztelep autonóm elképzelések megvalósításának a színtere, a résztvevők vizuális feleselést és barokkos fecsegést mellőző, tiszta és őszinte nyelven fogalmaznak. Alkotói szemléletmódjukban nincs és nem kívánkozik közös nevező, a művészi eszközök mind technikai, mind stílári sokszínűsége és magabiztos használata jellemzi műveiket.

Csáki Róbert cselekményt nélkülöző figurális festményeiből nehezen megfejthető szomorúság, melankólia árad. A figura – gyakran gyermek – magányosan, elszigetelten jelenik meg a természetben, saját lelkének tájtükrében, mint tétlen résztvevő (Rózsakert, Idegen). Horváth István organikus köszobrait, ha jobban megfigyeljük, ökoloszorította, óriás-tenyér gyúrta izgalmas térformákat fedezhetünk fel (A teremtés könyve; köztéri művei: Isten keze, Erdőkertes; Boldog Gizella és Szt. Imre, Dunavarsány; etc.). Kő Boldizsár grafikáit szemlélve, gravitáció nélküli szurreális álomvilág szereplőivé válunk (Álmosrajzok). Mesekertek és játszóparkok megálmodása és megvalósítása mellett (Zöld Péter népmesejátészóter, Budapest, Millenáris Park) színházi, illetve bábszínházi díszleteket is tervez (Griff Bábszínház, Zalaegerszeg). Lelkes Márk az egyesület elnöke és mozgatója. Egyszerre archaikus és modern hangvételű kispasztikai állatok, emberek és csónakszerű járművek vegyes köhasználatú kompozíciói. Időtlen utazói a jóízű iróniától sem mentesek (Noé bárkája; Amatőr; Profi; köztéri művei: Plasztika, Nagyatád; Sárkányölő Szt. György, Szokolya; etc.). Lestyán Goda Jánosnak halak formarendjét szükséztű organikus jelle absztraháló szobrai csendes szemlélődésre, a természet nyugalmanak átélésére invitálnak, legyen a választott anyag kő, bronz, vagy fa, a felület simára csiszolt, rusztikusan mintázott vagy faragott (Kardhal; Öreg harcsa; köztéri művei: Történelmi emlékkút, Szarvas; Szabó Lőrinc, Debrecen; etc.). Menasági Péter lendületbe hozható fekete gránit plasztikai kissé rideg, de játékos, egyben filozofikus koncentrációt és mérnöki precizitást tükröző alkotások, melyeket centrifugális mozgás hatására csordul

vízjátékkal kombinál (Spirál tál; köztéri munkái: Mansfeld Péter-emlékmű, Budapest; Örvény, Kis-oroszi; etc.). Meszlényi-Molnár János a klasszikus tradíciót továbbörökítő szobrász. Érzékletesen mintázott, érzelmeiket tolmácsoló kisbronzainak témája az ember (Álló fiú; köztéri művei: Erzsébet királyné, Pesterzsébet; Halas Lány, Budai Vár; 1956-os forradalom és szabadságharc emlékműve, Soroksár; etc.). Miksa Bálint festményei magas hőfokon izzó és vibráló, természetes és mesterséges fényjelenségekben feloldódó szuggesztív tájélmények (Széles mező; Lámpák és sebesség). Nagy Edit filmnegatív képkockáira emlékeztető tájképei egyéni színhasználatról, a képkivágás és a kalligrafikus ecsetvonások a távol-keleti művészet hatásáról árulkodnak (Fürdőzők sorozat; Csáfordi köd sorozat). Tóth Dávid szobrainak témái a mozgásban, vagy nyugalmi állapotban karakteresen megragadott állatalakok, mint pl. oroszlán, elefánt, kos, melyek hol részletező, hol átírt formákkal fogalmazott, esetenként emberi gesztusokkal is felruházott figurák. (Fekvő tigris; köztéri művei: Boldog Gizella, Pilsivörövár; Géza fejedelem, Verőce; Szt. Kinga, Budapest; etc.). A művésztelep résztvevőinek névsora nem korlátozódik szigorúan az egyesület alapító tagjaira, hiszen évről évre más alkotók – ez ideig Bodor Csilla grafikus, Csoma Gábor, Lelkes A. Gergely festők, Gálhidy Péter, Székó Gábor, Ricardo Contreras szobrászok – is meghívást kaptak.

A záró kiállításoknak és összejöveteleknek köszönhetően kirajzolódni látszik egy helyi művészetkedvelő közönség, amely évről-évre szerezhett élményt és tapasztalatot, és várhatóan nő a köztereken, intézményekben, s az otthonokban elhelyezendő műalkotások száma a környező településeken. Zalaszentgrót város első lépéseként Lestyán Goda János Halpár plasztikája került felállításra a termálfürdő területén. A 2003. évi művésztelepen készült, áttört tömegű márvány plasztika kompozícióját két egymásba fűződő íves organikus forma adja, ami egy kettős haltest dinamikusan összefonódó asszociációját kelti. Ezt követően idén augusztusban Germersheim várossal kötött testvérvárosi szerződés alkalmából állították fel Lelkes Márk konvex és konkáv ívekkel határolt vertikális tömegű absztrakt, mészko kompozícióját a város nyugati kapujában. Mindkét szoborállítás a csáfordi műhelynek köztereinkre, és ez által az életminőségre gyakorolt jótékony hatását mutatja,

hiszen a köztér nyilvános élettér, így az alkotások részévé válnak az ott élők mindennapjainak. A zalaszentgróti önkormányzat és a támogatók példaadó módon felismerték egy helyi művésztelep értékteremtő és identitásformáló szerepét, hogy a kultúra hajtóerő egy régió fejlődésében. A megyehatárokon túlmutató, az egyetemes vizuális nyelvi mozgalmaktól impulzusokat fogadó és áramoltató művésztelepek eredményei figyelmen kívül nem hagyhatók, támogatásuk messzemenően indokolt.

Az 1952-ben megtalált, rézkorból származó csáfordi aranyelet (Magyar Nemzeti Múzeum), az árpád-kori templommaradvány (Csonkatorony), a

rokokó berendezésű barokk templom és a benne található 15. század elejéről származó vörös márvány sírkő (Kanizsai Miklós tárnokmesteré), valamint a Napba öltözött asszony, a Maria immaculata ikonográfiai típust megjelenítő gótikus faszobor (Szentgróti Madonna 1480-90), a Batthyány-kastély, a Hatamov-híd – számos helyi kulturális emlék és érték. A sor folytatható és folytatható.

A Villa Negra megnyitotta ajtaját. Birtokba vették szobrászok és festők, képek és szobrok. Színek, fények és ízek; szőlőhegyölelés.

Enteriőr a Villa Negra egyesület szentgróti kiállításáról
(Zalaszentgrót, 2005. június 25.)